

DI: 353682

Gebruikersdocumentatie NRM-Basisbestand 1998

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Adviesdienst Verkeer en Vervoer

Rijkswaterstaat
Adviesdienst Verkeer en Vervoer
Bureau Dokumentatie
Postbus 1031
3000 BA Rotterdam

D1287-2

Colofon

Uitgegeven door

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat
Adviesdienst Verkeer en Vervoer
Postbus 1031
3000 BA Rotterdam

Informatie

Servicedesk AVV
Telefoon: 045 560 5200
Fax: 045 560 5209

Projectteam opdrachtgever(s)

de heer T.J. de Wit, mevrouw C.E.M. van de Waal, de heer A. Schoemakers

In samenwerking met

Goudappel Coffeng, de heer J. de Bruin (projectleider), mevrouw M.J.T. Olde Kalter

Opmaak

Ben Verbaan (AVV)

Rapportnummer

Bg-4300

Januari 2002

1 Inleiding 5

- 1.1 Achtergrondinformatie 5
- 1.2 Variabelen in het NRM-Basisbestand 1998 5
- 1.3 CBS-gegevens bepalend 6
- 1.4 Bronbestanden 6

2 Postcode-indeling 7

- 2.1 Algemeen 7
- 2.2 Toegevoegde, samengevoegde en vervallen postcodes 7

3 Bestuurlijke en geografische indelingen 9

- 3.1 Algemeen 9
- 3.2 Gemeentenummer, gemeentenaam en plaatsnaam 9
- 3.3 Provincie 9
- 3.4 COROP-gebied 9
- 3.5 Economisch Geografisch Gebieden 10
- 3.6 Gebied Wet Gemeenschappelijke Regeling 10
- 3.7 Zone Landelijk Model Systeem (LMS) 10

4 Oppervlakte, intrazonale afstand en stedelijkheid 11

- 4.1 Beschrijving 11
- 4.2 Bronbestanden 11
- 4.3 Uitgevoerde bewerkingen 12

5 Bevolking en huishoudens 13

- 5.1 Beschrijving 13
- 5.2 Bronbestanden 13
- 5.3 Uitgevoerde bewerkingen 13
  - 5.3.1 Bevolkingsopbouw 13
  - 5.3.2 Huishoudens 14
- 5.4 Resultaten 14
  - 5.4.1 Bevolkingsopbouw per provincie 14
  - 5.4.2 Huishoudens per provincie 15

6 Beroepsbevolking en werkzame beroepsbevolking 17

- 6.1 Beschrijving 17
- 6.2 Bronbestanden 17
- 6.3 Uitgevoerde bewerkingen 18
  - 6.3.1 Beroepsbevolking 18
  - 6.3.2 Werkzame beroepsbevolking 19
- 6.4 Resultaten 20

7 Arbeidsplaatsen 21

- 7.1 Beschrijving 21
- 7.2 Bronbestanden 21
- 7.3 Uitgevoerde bewerkingen 21
- 7.4 Resultaten 23

8 Leerlingplaatsen 25

- 8.1 Beschrijving 25

8.2 Bronbestanden	25
8.3 Uitgevoerde bewerkingen	25
8.4 Resultaten	26

9 Personenauto's 27

9.1 Beschrijving	27
9.2 Bronbestanden	27
9.3 Uitgevoerde bewerkingen	27
9.4 Resultaten	28

Bijlagen 29

1 Wijziging gemeentenummers	
2 Economisch Geografische Gebieden	
3 Gebieden Wet Gemeenschappelijke Regeling	

1 Inleiding

1.1 Achtergrondinformatie

Het Nieuw Regionaal Model (NRM) is een instrument voor de integrale evaluatie van beleidsmaatregelen op het gebied van verkeer en vervoer, met name van specifieke regionale maatregelen en infrastructurele projecten. De NRM's worden beheerd door de regionale directies van Rijkswaterstaat.

Voor het opstellen van een NRM zijn onder meer sociaal-economische gegevens (SEG's) nodig. In principe wordt hierbij geput uit het NRM-Basisbestand. Het Basisbestand bevat gegevens op het niveau van viercijferige postcodegebieden, voor een specifiek jaar. De SEG's kunnen worden geaggregeerd tot het niveau van NRM-zones. Het Basisbestand wordt niet alleen gebruikt ten behoeve van het NRM, maar ook als algemeen Basisbestand met sociaal-economische gegevens per viercijferig postcodegebied.

Sinds 1990 wordt het NRM-Basisbestand tweejaarlijks geactualiseerd. In opdracht van de Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV) heeft Goudappel Coffeng BV in samenwerking met AVV het NRM-Basisbestand 1998 samengesteld, met als peildatum 1 januari. Het NRM-Basisbestand is beschikbaar voor alle diensten van Rijkswaterstaat.

1.2 Variabelen in het NRM-Basisbestand 1998

Het NRM-Basisbestand 1998 bevat 3.956 postcodes. Per postcodegebied zijn de volgende gegevens beschikbaar:

Tabel 1.1
Variabelen NRM-Basisbestand 1998

omschrijving variabele	omschrijving variabele
postcodenummer	mannen 35-64 jaar
gemeentenummer	mannen 65 jaar en ouder
gemeentenaam	vrouwen 0-14 jaar
plaatsnaam	vrouwen 15-34 jaar
provincie	vrouwen 35-64 jaar
COROP-gebied	vrouwen 65 jaar en ouder
economisch geografisch gebied	huishoudens
gebied Wet Gemeenschappelijke Regeling	personenauto's
zone Landelijk Model Systeem	aantal auto's actief wagenpark
stedelijkheid gemeente	leerlingen basisonderwijs
stedelijkheid postcodegebied	leerlingen speciaal onderwijs
oppervlakte postcodegebied in ha.	leerlingen voortgezet onderwijs
intrazonale afstand	leerlingen mbo
arbeidsplaatsen landbouw	leerlingen hbo/wo
arbeidsplaatsen industrie/bouw	beroepsbevolking mannen
arbeidsplaatsen detail	beroepsbevolking vrouwen
arbeidsplaatsen overig	werkzame beroepsbevolking mannen
mannen 0-14 jaar	werkzame beroepsbevolking vrouwen
mannen 15-34 jaar	

1.3 CBS-gegevens bepalend

Bij de vervaardiging van het NRM-Basisbestand 1998 is, evenals in voorgaande jaren, per variabele zo veel mogelijk aangesloten bij de CBS-gegevens voor het laagst beschikbare aggregatieniveau. Dit is in vrijwel alle gevallen een grotere geografische eenheid dan het gebied van de viercijferige postcode. Indien het totaal van een meer gedetailleerd gegeven uit een niet-CBS-bron afweek van het CBS-cijfer voor het betreffende totaal, dan zijn de meer gedetailleerde gegevens zodanig vereffend dat het totaal gelijk werd aan het CBS-totaal.

1.4 Bronbestanden

Bij het vervaardigen van het NRM-Basisbestand is gebruikgemaakt van de volgende bron-bestanden:

Tabel 1.2

Bronbestanden NRM-Basisbestand 1998

bestand	leverancier	peildatum ¹
LISA Arbeidsplaatsenbestand 1998	ETIN	mei 1998
Statistisch Bestand Nederlandse Gemeenten (SBG) 2001/21	CBS	1 januari 1998
MOSAIC-bestand 1998, inwoners en huishoudens	Expérian	1 oktober 1998
Personenautobestand 1998	RAI Data Centrum	1 januari 1998
Leerlingen basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs 1998/1999	ministerie van Onderwijs, CFI	1 oktober 1998
Studenten hbo en wo 1998	Informatie Beheer Groep	1 november 1998
Oppervlakte postcodegebieden	Geodan	1 januari 1998

Naast de in tabel 1.2 vermelde bestanden is gebruikgemaakt van:

- Statline op de internetsite van het CBS;
- PostcodeAtlas, topografische kaarten, PTT Mediaservice;
- PostcodeAtlas 1997, 1998 en 1999, PTT Mediaservice;
- geografisch bestand met LMS-gebieden;
- kerncijfers viercijferige postcodegebieden 1997 en 1999 van het CBS.

Voor het NRM-Basisbestand is gestreefd naar een peildatum van 1 januari 1998. Deze datum is in het bijzonder van belang voor de gemeentelijke indeling en de daarmee corresponderende gemeentecodes van het CBS.

Noten

- 1) De vermelde peildata zijn volgens opgave van de leveranciers van de bestanden.

2 Postcode-indeling

2.1 Algemeen

Het NRM-Basisbestand is een postcodegeoriënteerd bestand op het niveau van viercijferige postcodegebieden. Het Basisbestand van 1998 bestaat uit 3.956 postcodes. Hoewel postcodegebieden aanvankelijk werden geïntroduceerd om een efficiënte postsortering en -bezorging te bevorderen, zijn postcodegebieden inmiddels een belangrijk hulp-middel geworden bij de koppeling van sociaal-economische gegevens aan een geografische indeling.

De postcodegebieden worden vastgesteld door de PTT. Sinds 1994 geeft de PTT de Post-codeAtlas uit, waarin alle postcodegebieden van Nederland zijn opgenomen. Bij het opstellen van de gebiedsindeling voor het NRM-Basisbestand 1998 is de PostcodeAtlas van 1998 als uitgangspunt genomen.

Sommige in gebruik zijnde postcodes, voornamelijk die van postbussen, hebben geen geografische betekenis (dat wil zeggen dat zij geen gebied op de kaart vertegenwoordigen) en kunnen daarom niet worden voorzien van sociaal-economische gegevens. Een postcode wordt voor het op te stellen NRM-Basisbestand als valide beschouwd indien deze op de peildatum van 1 januari 1998 een geografische betekenis had. Dit betekent dat:

- een postcode op de peildatum niet uitsluitend betekenis had voor de adressering van aan postbussen, militaire veldpost of als poste restante geadresseerde poststukken;
- een postcode op de peildatum bestond.

2.2 Toegevoegde, samengevoegde en vervallen postcodes

De indeling in viercijferige postcodegebieden is geen statisch gegeven: door de PTT worden postcodes toegevoegd, samengevoegd en verwijderd. Ten opzichte van het NRM-Basisbestand 1996 zijn de volgende postcodegebieden vervallen c.q. toegevoegd:

Tabel 2.1 Vervallen en toegevoegde postcode- gebieden	postcode	plaatsnaam	gemeente
	<i>vervallen</i>		
	7713	Den Hulst	Staphorst
	<i>toegevoegd</i>		
	1060	Amsterdam	Amsterdam
	1277	Huizen	Huizen
	1321	Almere	Almere
	1335	Almere	Almere
	2926	Krimpen aan de IJssel	Krimpen aan de IJssel
	3162	Rhoon	Albrandswaard
	3404	IJsselstein UT	IJsselstein
	4858	Geersbroek	Alphen-Chaam
	4859	Bavel AC	Alphen-Chaam
	5035	Tilburg	Tilburg
	5053	Goirle	Tilburg
	6683	Ressen Nijmegen	Nijmegen
	7113	Winterswijk Henxel	Winterswijk
	7115	Winterswijk Brinkh	Winterswijk
	7234	Apeldoorn	Apeldoorn
	8239	't Waar	Scheemda
	9941	Lelystad	Lelystad

3 Bestuurlijke en geografische indelingen

3.1 Algemeen

Aan elk postcodegebied wordt een aantal geografische bestuurlijke kenmerken gekoppeld. De koppeling van postcodegebieden aan geografische bestuurlijke kenmerken is ontleend aan het SBG (Statistisch Bestand Nederlandse Gemeenten) 2001/21. Het gaat om de volgende kenmerken:

- gemeentenummer;
- gemeentenaam;
- plaatsnaam;
- provincie;
- COROP-gebied;
- Economisch-Geografisch Gebied;
- gebied Wet Gemeenschappelijke Regeling;
- zone Landelijk Model Systeem.

3.2 Gemeentenummer, gemeentenaam en plaatsnaam

Gemeentennummers worden door het CBS toegekend. Gemeentenamen worden wettelijk bepaald. Ook een wijziging in de schrijfwijze leidt tot een ander CBS-gemeente-nummer. In bijlage 1 wordt een overzicht gegeven van de wijzigingen van gemeentennummers ten opzichte van het NRM-Basisbestand 1996.

3.3 Provincie

Voor de codering van de provincies is de codering van het CBS gevolgd.

Tabel 3.1
Codering provincies

code	provincie
code	provincie
20	Groningen
21	Friesland
22	Drenthe
23	Overijssel
24	Flevoland
25	Gelderland
26	Utrecht
27	Noord-Holland
28	Zuid-Holland
29	Zeeland
30	Noord-Brabant
31	Limburg

3.4 COROP-gebied

De indeling van Nederland in 40 COROP-gebieden dateert uit 1970 en is vernoemd naar de Coördinatie Commissie Regionaal Onderzoeksprogramma, die de gebiedsindeling heeft ontworpen (zie tabel 3.2).

Tabel 3.2

Codering COROP-gebieden

code	COROP-gebied	code	COROP-gebied
01	Oost-Groningen	21	agglomeratie Haarlem
02	Delfzijl en omgeving	22	Zaanstreek
03	overig Groningen	23	Groot-Amsterdam
04	Noord-Friesland	24	Gooi en Vechtstreek
05	Zuidwest-Friesland	25	agglomeratie Leiden en bollenstreek
06	Zuidoost Friesland	26	agglomeratie 's-Gravenhage
07	Noord-Drenthe	27	Delft en Westland
08	Zuidoost-Drenthe	28	Oost-Zuid-Holland
09	Zuidwest-Drenthe	29	Groot Rijnmond
10	Noord-Overijssel	30	Zuidoost-Zuid-Holland
11	Zuidwest-Overijssel	31	Zeeuwsch-Vlaanderen
12	Twente	32	overig Zeeland
13	Veluwe	33	West-Noord-Brabant
14	Achterhoek	34	Midden-Noord-Brabant
15	Arnhem/Nijmegen	35	Noordoost-Noord-Brabant
16	Zuidwest-Gelderland	36	Zuidoost-Noord-Brabant
17	Utrecht	37	Noord-Limburg
18	Kop van Noord-Holland	38	Midden-Limburg
19	Alkmaar en omgeving	39	Zuid-Limburg
20	IJmond	40	Flevoland

3.5 Economisch Geografisch Gebied

De indeling van Nederland in 129 Economisch Geografische Gebieden (EGG) dateert uit 1920 en is voor het laatst herzien in 1960. De codering van de EGG is weergegeven in bijlage 2.

3.6 Gebied Wet Gemeenschappelijke Regeling

Op 1 januari 1996 is een indeling gemaakt van 42 samenwerkingsgebieden: gebieden Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR). Deze indeling geldt als richtlijn voor gemeenten bij het aangaan van gemeenschappelijke regelingen. De codering van de WGR-gebieden is weergegeven in bijlage 3.

3.7 Zone Landelijk Model Systeem

Elk postcodegebied is gekoppeld aan een zone uit het Landelijk Model Systeem (LMS)². Postcodegebieden kunnen worden geaggregeerd tot het niveau van NRM- en LMS-zones.

Noten

2) LMS-indeling van 1997.

---

4 Oppervlakte, intrazonale afstand en stedelijkheid

4.1 Beschrijving

Oppervlakte

In het NRM-Basisbestand worden de oppervlakten per postcodegebied uitgedrukt in hectaren.

Intrazonale afstand

De intrazonale afstand is gedefinieerd als de gemiddelde af te leggen afstand binnen een zone. De intrazonale afstand van een zone is een maat voor de bereikbaarheidskwaliteit voor het verkeer, dat zijn herkomst heeft in die zone. Op basis van de oppervlakte per postcodegebied is de intrazonale afstand bepaald. Hierbij is de volgende formule gehanteerd:

$$\text{Intrazonale afstand} = 0,005 \cdot \sqrt{\frac{\text{oppervlakte}}{\pi}}$$

waarbij:

- intrazonale afstand in hectometers;
- oppervlakte in hectaren.

Stedelijkheid gemeente

Elke gemeente is ingedeeld in een bepaalde stedelijkheidsklasse. De stedelijkheidsgraad is gebaseerd op de omgevingsadressendichtheid. Voor ieder adres binnen een gemeente is de adressendichtheid vastgesteld van een gebied met een straal van 1 km rondom dat adres. De omgevingsadressendichtheid van een gemeente is de gemiddelde waarde hiervan voor alle adressen binnen die gemeente.

De volgende stedelijkheidsklassen worden onderscheiden:

1. zeer sterk stedelijk (2.500 adressen of meer per km²);
2. sterk stedelijk (1.500-2.500 adressen per km²);
3. matig stedelijk (1.000-1.500 adressen per km²);
4. weinig stedelijk (500-1.000 adressen per km²);
5. niet-stedelijk (minder dan 500 adressen per km²).

Stedelijkheid postcodegebied

Voor de stedelijkheidsklassen van postcodegebieden zijn dezelfde klassen gehanteerd als voor de stedelijkheid van gemeenten.

4.2 Bronbestanden

Voor het bepalen van de variabelen 'oppervlakte' en 'stedelijkheid' is gebruikgemaakt van de volgende bronbestanden:

- bestand oppervlakten postcodegebieden (Geodan);
- Statistisch Bestand Nederlandse Gemeenten (SBG) 2001/21 (CBS);
- PostcodeAtlas 1997, 1998, 1999 (PTT Mediaservice).

4.3 Uitgevoerde bewerkingen

Oppervlakte en intrazonale afstand

De oppervlakte per postcodegebied is rechtstreeks overgenomen uit het oppervlaktebestand van Geodan. Omdat postcodegebied 6236 niet voorkomt in het NRM Basisbestand is de oppervlakte van dit gebied bij postcodegebied 6192 opgeteld. De intrazonale afstand is rekenkundig bepaald met behulp de formule zoals beschreven in paragraaf 4.1.

Stedelijkheid

De waarden voor de stedelijkheid van gemeenten zijn, zonder nadere bewerkingen, overgenomen uit het SBG 2001/21 van het CBS. De waarden voor de stedelijkheid van postcodegebieden zijn rekenkundig bepaald. De stedelijkheid van de postcodegebieden is berekend met behulp van de volgende formule:

$$\text{Stedelijkheid (postcodegebieden)} = \frac{\text{adressen (PostcodeAtlas)}}{\text{oppervlakte (postcodegebieden)}}$$

Hierbij zijn dezelfde stedelijkheidsklassen onderscheiden als bij de stedelijkheid van gemeenten.

---

5 Bevolking en huishoudens

5.1 Beschrijving

Het NRM-Basisbestand geeft informatie over de bevolkingsopbouw en het aantal huishoudens per postcodegebied. Conform het CBS zijn hierbij de volgende definities gehanteerd voor bevolking en huishoudens.

Bevolking

Het aantal geregistreerde personen in de verschillende leeftijdscategorieën op 1 januari 1998.

De bevolkingsopbouw betreft, per geslacht, de volgende categorieën:

- mannen 0-14 jaar;
- mannen 15-34 jaar;
- mannen 35-64 jaar;
- mannen 65 jaar en ouder;
- vrouwen 0-14 jaar;
- vrouwen 15-34 jaar;
- vrouwen 35-64 jaar;
- vrouwen 65 jaar en ouder.

Huishoudens

Particuliere huishoudens bestaan uit één of meer personen die alleen of tezamen in één woonruimte gevestigd zijn en zelf in hun dagelijkse onderhoud voorzien.

5.2 Bronbestanden

Voor het bepalen van waarden voor de variabelen 'bevolkingsopbouw' en 'huishoudens' is gebruikgemaakt van de volgende bronbestanden:

- Statistisch Bestand Nederlandse Gemeenten (SBG) 2001/21 (CBS);
- MOSAIC-bestand 1998 (Expérian).

5.3 Uitgevoerde bewerkingen

5.3.1 Bevolkingsopbouw

Het MOSAIC-bestand is niet zonder meer bruikbaar omdat de leeftijdsklassen niet volledig aansluiten bij de voor het NRM-Basisbestand gewenste indeling. Bovendien is geen onderscheid gemaakt naar geslacht. Het SBG 2001/21 heeft wel de gewenste indeling, maar niet het gewenste detailniveau. Beide bestanden worden gecombineerd waarbij de gegevens van het SBG 2001/21 maatgevend zijn.

Leeftijdsklassen

Om te kunnen beschikken over de gewenste leeftijdsklassen op postcodeniveau hebben de volgende bewerkingen plaatsgevonden:

1. Via CBS Statline (internet) is bepaald hoe groot het percentage 13/14-jarigen is in de leeftijdscategorie 13-17 jaar op 1 januari 1998 voor geheel Nederland. Erondersteld is dat dit percentage geldt voor alle postcodegebieden uit het MOSAIC-bestand. Per postcodegebied is nu het aantal 13/14-jarigen en het

aantal 15/17-jarigen berekend en vervolgens zijn de verschillende leeftijdsgroepen bij elkaar opgeteld om te komen tot de gewenste indeling in de vier leeftijdsklassen 0-14, 15-34, 35-64 jaar en 65 jaar en ouder.

2. Per gemeente is het aantal inwoners in de vier leeftijdsklassen bepaald door de postcodegebieden te aggregeren naar gemeenteniveau. Om consistentie met de CBS-totalen te verkrijgen, is een factor bepaald tussen het aantal inwoners per gemeente volgens het SBG-bestand en het aantal inwoners per gemeente volgens het MOSAIC-bestand. Per gemeente per leeftijdsklasse is een correctiefactor berekend.

Geslacht

Om het aantal mannelijke en vrouwelijke inwoners per leeftijdscategorie te kunnen bepalen, is aangenomen dat de verhouding tussen het aantal mannen en vrouwen per leeftijdsgroep in een gemeente representatief is voor alle postcodegebieden in die gemeente. Op basis van het SBG is per gemeente het aandeel mannen in de vier leeftijdsklassen afgeleid.

5.3.2 Huishoudens

In het SBG-bestand is geen informatie beschikbaar over het aantal huishoudens per gemeente. Wel is via Statline te achterhalen wat het aantal huishoudens in 1998 is voor geheel Nederland. In het MOSAIC-bestand staat het aantal huishoudens per postcodegebied weergegeven. Het totaal aantal huishoudens in het MOSAIC-bestand is gelijk gemaakt aan het CBS-totaal. Per postcodegebied is het aantal huishoudens vermenigvuldigd met de verhouding tussen het CBS-totaal en het aantal huishoudens uit het MOSAIC-bestand.

5.4 Resultaten

5.4.1 Bevolkingsopbouw per provincie

Het aantal inwoners per geslacht en leeftijdsklasse in het NRM-Basisbestand 1998 is in de tabellen 5.1, 5.2 en 5.3 per provincie weergegeven.

Tabel 5.1

Aantal mannen per leeftijdsklasse en provincie

provincie	0-14 jr	15-34 jr	35-64 jr	>64 jr	totaal
Groningen	47.811	87.470	108.367	32.587	276.235
Friesland	60.441	90.249	121.530	36.115	308.335
Drenthe	43.630	62.121	95.442	29.509	230.702
Overijssel	104.983	162.252	204.394	58.613	815.272
Flevoland	36.148	43.299	55.523	11.600	146.570
Gelderland	181.974	274.564	375.679	103.826	936.043
Utrecht	104.884	164.229	208.489	53.207	530.809
Noord-Holland	222.668	365.860	498.254	133.953	1.220.735
Zuid-Holland	317.923	498.674	652.296	184.547	1.653.440
Zeeland	34.821	50.029	73.029	25.339	183.218
Noord-Brabant	218.679	341.210	479.347	119.340	1.158.576
Limburg	100.370	152.998	246.065	65.736	565.169
totaal	1.474.332	2.292.955	3.118.415	854.372	7.740.074

Tabel 5.2

Aantal vrouwen per leeftijdsklasse en provincie

provincie	0-14 jr	15-34 jr	35-64 jr	>64 jr	totaal
Groningen	45.440	82.762	105.188	48.392	281.782
Friesland	57.233	83.171	117.576	51.800	309.780
Drenthe	41.884	58.432	93.648	40.006	233.970
Overijssel	100.786	149.634	197.980	84.885	533.285
Flevoland	34.433	43.302	53.982	14.999	146.716
Gelderland	173.612	264.679	370.344	150.978	959.613
Utrecht	100.005	166.720	208.887	82.200	557.812
Noord-Holland	213.924	361.516	487.140	202.790	1.265.370
Zuid-Holland	303.382	480.210	640.919	281.096	1.705.607
Zeeland	33.277	46.882	71.870	34.702	186.731
Noord-Brabant	209.303	322.120	460.413	168.850	1.160.686
Limburg	95.319	147.087	235.711	94.649	572.766
totaal	1.408.598	2.206.515	3.043.658	1.255.347	7.914.118

Tabel 5.3

Bevolking (mannen en vrouwen) per leeftijdsklasse en provincie

provincie	0-14 jr	15-34 jr	35-64 jr	>64 jr	totaal
Groningen	93.251	170.232	213.555	80.979	558.017
Friesland	117.674	173.420	239.106	87.915	618.115
Drenthe	85.514	120.553	189.090	69.515	464.672
Overijssel	205.769	311.886	402.374	143.498	1.063.527
Flevoland	70.581	86.601	109.505	26.599	293.286
Gelderland	355.586	539.243	746.023	254.804	1.895.656
Utrecht	204.889	330.949	417.376	135.407	1.088.621
Noord-Holland	436.592	727.376	985.394	336.743	2.486.105
Zuid-Holland	621.305	978.884	1.293.215	465.643	3.359.047
Zeeland	68.098	96.911	144.899	60.041	369.949
Noord-Brabant	427.982	663.330	939.760	288.190	2.319.262
Limburg	195.689	300.085	481.776	160.385	1.137.935
totaal	2.882.930	4.499.470	6.162.073	2.109.719	15.654.192

5.4.2 Huishoudens per provincie

Het aantal huishoudens in het NRM-Basisbestand 1998 en het gemiddelde aantal personen per huishouden is in tabel 5.4 per provincie weergegeven.

Tabel 5.4

Aantal huishoudens en gemiddeld aantal personen per huishouden per provincie

provincie	huishoudens	pers/huish.
Groningen	261.387	2,13
Friesland	261.176	2,37
Drenthe	193.098	2,41
Overijssel	433.742	2,45
Flevoland	117.721	2,49
Gelderland	774.100	2,45
Utrecht	468.404	2,32
Noord-Holland	1.166.507	2,13
Zuid-Holland	1.508.822	2,23
Zeeland	162.322	2,28
Noord-Brabant	935.174	2,48
Limburg	475.549	2,39
totaal	6.758.000	2,32

---

6 Beroepsbevolking en werkzame beroepsbevolking

6.1 Beschrijving

In het NRM-Basisbestand zijn de volgende variabelen met betrekking tot beroepsbevolking opgenomen:

- beroepsbevolking mannen;
- beroepsbevolking vrouwen;
- werkzame beroepsbevolking mannen;
- werkzame beroepsbevolking vrouwen.

Conform het CBS zijn hierbij de volgende definities gehanteerd voor beroepsbevolking en werkzame beroepsbevolking.

Beroepsbevolking

Tot de beroepsbevolking (definitie 1991) worden gerekend:

- personen die ten minste twaalf uur per week werken;
- personen die werk hebben aanvaard waardoor ze ten minste twaalf uur per week gaan werken;
- personen die verklaren ten minste twaalf uur per week te willen werken, daarvoor beschikbaar zijn en activiteiten ontplooiën om werk voor ten minste twaalf uur per week te vinden.

Werkzame beroepsbevolking

Van de beroepsbevolking worden tot de werkzame beroepsbevolking gerekend personen die ten minste twaalf uur per week werken.

6.2 Bronbestanden

Voor het bepalen van waarden voor de variabelen 'beroepsbevolking' en 'werkzame beroepsbevolking' is gebruikgemaakt van de volgende bronbestanden:

- Statistisch Bestand Nederlandse Gemeenten (SBG) 2001/21 (CBS);
- Beroepsbevolking en werkloosheid; driejaargemiddelden 1997-1999, voor 1998 (CBS Statline).

Gegevens omtrent de beroepsbevolking zijn op postcodeniveau niet beschikbaar. Op gemeenteniveau en hoger zijn gegevens van het CBS beschikbaar. De CBS-gegevens over de beroepsbevolking op gemeenteniveau zijn gebaseerd op de Enquête Beroepsbevolking (EBB), een maandelijks steekproefonderzoek onder ruim tienduizend personen die in Nederland wonen. De aantallen betreffen gemiddelden over drie opeenvolgende jaren, waarbij de gemeentelijke indeling van het middelste jaar is aangehouden. Waarnemingen uit 1997 in gemeenten die op 1 januari 1998 werden samengevoegd, zijn gecodeerd naar de nieuwe situatie en waarnemingen uit 1999 in gemeenten die pas op 1 januari 1999 ontstonden, zijn gecodeerd naar de situatie in 1998. Niet opgenomen zijn gemeenten met minder dan 10.000 inwoners.

De CBS-gegevens met betrekking tot de beroepsbevolking zijn bovendien niet compleet. Bij kleine gemeenten komt het voor dat gegevens ontbreken omdat het CBS voor de grootte van de onderzochte populatie en de steekproef, de betrouwbaarheid van een bepaalde waarde te klein acht, of omdat de waarde

niet te bepalen is. Indien een gemeentelijk gegeven met betrekking tot de beroepsbevolking ontbreekt, is gekeken naar de gegevens van het COROP-gebied waarin die gemeente is gelegen. De CBS-gegevens op COROP-niveau zijn niet beschikbaar als gemiddelden van drie opeenvolgende jaren. Wel zijn de jaargemiddelden van 1998 beschikbaar. Dit betekent dat met de CBS-gegevens op gemeenteniveau op een andere manier moet worden omgegaan dan met de CBS-gegevens op COROP-niveau.

6.3 Uitgevoerde bewerkingen

6.3.1 Beroepsbevolking

Omdat gegevens over de beroepsbevolking op postcodeniveau niet beschikbaar zijn, wordt verondersteld dat het aandeel van de mannelijke en vrouwelijke beroepsbevolking in de bevolkingscategorie 15-64 jaar per postcodegebied gelijk is aan het aandeel per gemeente. Het aandeel per gemeente wordt als volgt berekend:

$$\%bbv_{g,j}(gem) = \frac{bbv_{g,3j}(gem)}{bev1564_{g,j}(gem)}$$

waarin³:

- bbv = beroepsbevolking;
- g = geslacht;
- j = jaar;
- 3j = driejaarsgemiddelde;
- gem = gemeente;
- bev1564 = bevolking van 15 t/m 64 jaar.

Hierin is $bbv_{g,3j}(gem)$ een driejaarsgemiddelde voor de jaren 1997, 1998 en 1999, terwijl $bev1564_{g,j}(gem)$ de bevolking van 15 t/m 64 jaar op 1 januari 1998 is. Omdat de bevolkingscategorie 15-64 jaar op 1 januari 1998 niet hetzelfde is als het gemiddelde over de jaren 1997, 1998 en 1999, is het noodzakelijk een correctiefactor te berekenen die rekening houdt met het niet-lineair zijn van de ontwikkeling van de bevolkingsaantallen. Deze factor wordt als volgt berekend:

$$cf_{g,j}(gem) = \frac{bev1564_{g,j}(gem)}{bev1564_{g,3j}(gem)}$$

Indien gegevens met betrekking tot de beroepsbevolking op gemeenteniveau ontbreken, wordt gebruikgemaakt van de gegevens op COROP-niveau voor de betreffende gemeente. Het aandeel beroepsbevolking wordt dan als volgt berekend:

$$\%bbv_{g,j}(gem) = \frac{bbv_{g,j}(cor)}{bev1564_{g,j}(cor)}$$

Omdat $bbv_{g,j}(cor)$ een jaargemiddelde is in plaats van een driejaarsgemiddelde, vindt hier geen correctie plaats.

Noten

- 3) Deze gegevens zijn alle afkomstig van het CBS.

Aan de hand van vorenstaande formules wordt per gemeente berekend wat het aandeel is van de mannelijke en vrouwelijke beroepsbevolking in de leeftijdscategorie 15-64 jaar. Per postcodegebied wordt nu de mannelijke en vrouwelijke beroepsbevolking bepaald met behulp van de volgende formule:

$$bbv_{g,i}(pc4) = \%bbv_{g,i}(gem) \cdot bbv1564_{g,i}(pc4)$$

6.3.2 Werkzame beroepsbevolking

Ook gegevens over de werkzame beroepsbevolking zijn niet beschikbaar op postcodeniveau. Om deze te kunnen berekenen, wordt verondersteld dat het aandeel van de mannelijke en vrouwelijke werkzame beroepsbevolking in de bevolkingscategorie 15-64 jaar per gemeente gelijk is aan het aandeel per postcodegebied. Op basis van de CBS-gegevens moet eerst de volgende variabele berekend worden:

$$\%werkz.bb_{g,i}(gem) = \frac{werkz.bb_{g,i}(gem)}{bev1564_{g,i}(gem)}$$

De CBS-gegevens met betrekking tot de werkzame beroepsbevolking op gemeenteniveau geven geen informatie over het aandeel mannelijke en vrouwelijke werkzame beroepsbevolking. Wel is de totale werkzame beroepsbevolking (driejaarsgemiddelde) bekend. Op COROP-niveau wordt dit onderscheid wel gemaakt (jaargemiddelde). Voor het berekenen van het aandeel van mannen en vrouwen in de werkzame beroepsbevolking wordt de volgende formule gebruikt:

$$werkz.bb_{g,i}(gem) = \frac{werkz.bb_{g,i}(cor)}{bb_{g,i}(cor)} \cdot bb_{g,i}(gem)$$

Om consistent te blijven met de CBS-totalen op gemeenteniveau worden de verkregen aandelen mannelijke en vrouwelijke werkzame beroepsbevolking geschaald naar CBS-niveau. Dit gebeurt alleen wanneer de werkzame beroepsbevolking op gemeenteniveau bekend is. Omdat de werkzame beroepsbevolking op gemeenteniveau een driejaarsgemiddelde is, vindt ook hier een correctie plaats zoals hiervoor beschreven.

Aan de hand van vorenstaande formules is per gemeente berekend wat het aandeel is van de mannelijke en vrouwelijke werkzame beroepsbevolking in de leeftijdscategorie 15-64 jaar. Per postcodegebied wordt nu de mannelijke en vrouwelijke werkzame beroepsbevolking bepaald met behulp van de volgende formule:

$$werkz.bb_{g,i}(pc4) = \%werkz.bb_{g,i}(gem) \cdot bev1564_{g,i}(pc4)$$

6.4 Resultaten

De beroepsbevolking naar geslacht in het NRM-Basisbestand is in de tabellen 6.1 en 6.2 per provincie weergegeven.

Tabel 6.1

Beroepsbevolking en werkzame beroepsbevolking per provincie per geslacht

provincie	beroepsbevolking			werkzame beroepsbevolking		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
Groningen	144.069	94.581	238.650	133.195	85.198	218.393
Friesland	161.882	96.199	258.081	153.841	86.151	239.992
Drenthe	122.354	75.630	197.984	116.760	68.043	184.803
Overijssel	280.648	168.836	449.484	272.199	154.667	426.866
Flevoland	79.770	54.191	133.961	76.958	48.724	125.682
Gelderland	512.425	326.603	839.028	497.074	301.862	798.936
Utrecht	294.633	212.104	506.737	286.557	199.139	485.696
Noord-Holland	670.220	490.484	1.160.704	638.364	455.685	1.094.049
Zuid-Holland	896.357	613.163	1.509.520	856.106	569.908	1.426.014
Zeeland	97.343	58.591	155.934	93.411	54.036	147.447
Noord-Brabant	647.529	407.636	1.055.165	628.129	378.502	1.006.631
Limburg	304.168	194.645	498.813	292.155	176.513	468.668
totaal	4.211.397	2.792.661	7.004.058	4.044.748	2.578.428	6.623.176

Tabel 6.2

Verdeling beroepsbevolking en werkzame beroepsbevolking per provincie per geslacht

provincie	beroepsbevolking		werkzame beroepsbevolking		
	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	totaal
Groningen	60,4	39,6	92,5	90,1	91,5
Friesland	62,7	37,3	95,0	89,6	93,0
Drenthe	61,8	38,2	95,4	90,0	93,3
Overijssel	62,4	37,6	97,0	91,6	95,0
Flevoland	59,5	40,5	96,5	89,9	93,8
Gelderland	61,1	38,9	97,0	92,4	95,2
Utrecht	58,1	41,9	97,3	93,9	95,8
Noord-Holland	57,7	42,3	95,2	92,9	94,3
Zuid-Holland	59,4	40,6	95,5	92,9	94,5
Zeeland	62,4	37,6	96,0	92,2	94,6
Noord-Brabant	61,4	38,6	97,0	92,9	95,4
Limburg	61,0	39,0	96,1	90,7	94,0
totaal	60,1	39,9	96,0	92,3	94,6

7 Arbeidsplaatsen

7.1 Beschrijving

Het CBS hanteert voor de indeling van economische activiteiten de Standaard Bedrijfsindeling (SBI). De indeling betreft alle bedrijvigheid, ongeacht of er iets wordt geproduceerd. Behalve bedrijven, betreft de indeling derhalve ook de totale tertiaire sector van de economie, zoals non-profitorganisaties en overheid.

Het CBS hanteert de volgende definitie voor een baan.

Banen van werknemers (SBI'93)

Een baan is een werkkring van een werknemer. Als iemand meer dan één werkkring heeft, telt elke werkkring als een afzonderlijke baan. Onder een werknemer wordt verstaan iemand die arbeid verricht op basis van loon of salaris.

In het NRM-Basisbestand wordt voor een arbeidsplaats de volgende definitie gehanteerd voor arbeidsplaatsen.

Arbeidsplaatsen

Het aantal arbeidsplaatsen is gebaseerd op het aantal banen van werknemers die 12 of meer uur per week werkzaam zijn en is onderverdeeld in de sectoren landbouw, industrie en bouwnijverheid, detailhandel en overig.

De variabele arbeidsplaatsen bevat het aantal bezette arbeidsplaatsen per viercijferig postcodegebied in 1998. Het aantal arbeidsplaatsen is gebaseerd op het aantal werkzame personen die 12 of meer uren werkzaam zijn en is onderverdeeld in de sectoren landbouw, industrie en bouwnijverheid, detailhandel en overig. Op basis van de SBI'93-indeling kunnen deze als volgt worden gedefinieerd:

Tabel 7.1
Indeling arbeidsplaatsen volgens
SBI'93

sector	afdeling SBI'93
landbouw en visserij	01, 02 en 05
industrie en bouwnijverheid	10 t/m 50
detailhandel	52
overig	51, 55 t/m 99

7.2 Bronbestanden

Voor het bepalen van de waarden voor de variabele 'arbeidsplaatsen' is gebruikgemaakt van de volgende bronbestanden:

- LISA Arbeidsplaatsenbestand 1998 (ETIN);
- Statistisch Bestand Nederlandse Gemeenten (SBG) 2001/21 (CBS).

7.3 Uitgevoerde bewerkingen

Uitgangspunt is het aantal arbeidsplaatsen per sector per gemeente in het NRM-Basisbestand consistent te maken met de totalen per gemeente volgens het SBG. Hierbij worden de gegevens uit het LISA-bestand gebruikt voor de verdeling van de arbeidsplaatsen over de postcodegebieden binnen iedere gemeente.

Voltijd- en deeltijdbanen

In het LISA-bestand wordt onderscheid gemaakt tussen voltijd- en deeltijdbanen (alleen voor de categorieën industrie/bouw, detailhandel en overig). In het SBG zijn alle banen van werknemers opgenomen waarbij minimaal 1 uur gewerkt wordt. In het NRM-Basisbestand wordt uitgegaan van het aantal arbeidsplaatsen waarbij 12 uur of meer per week gewerkt wordt. De verdeling tussen voltijd- en deeltijdbanen uit het LISA-bestand wordt gebruikt om het aantal voltijds en deeltijdarbeidsplaatsen in het SBG te bepalen voor de genoemde categorieën.

Categorie-indeling

De gewenste indeling van het aantal arbeidsplaatsen in de categorieën landbouw en visserij, industrie en bouwnijverheid, detailhandel en overige diensten komt overeen met de indeling in het LISA-bestand, uitgezonderd de categorie landbouw, die in het LISA-bestand is weggelaten wegens onvoldoende betrouwbaarheid. De in het SBG voorkomende typen banen van werknemers sporen hiermee niet volledig. In het SBG worden onderscheiden:

Tabel 7.2

Indeling arbeidsplaatsen volgens SBG

sector	afdeling SBG
landbouw en visserij	01, 02 en 05
industrie en bouwnijverheid	10 t/m 49
commerciële diensten	50 t/m 74
niet-commerciële diensten	75 t/m 99
handel	50, 51, 52

Het totaal van de banen in de categorie handel in het SBG moet naar rato van verhoudingen worden verdeeld over de sectoren industrie en bouwnijverheid (50), overig (51) en detailhandel (52). Verondersteld wordt dat de verhouding tussen de verschillende sectoren op COROP-niveau maatgevend is voor de verdeling op gemeenteniveau.

Peildatum

Het CBS hanteert in het SBG als peildatum voor het aantal banen van werknemers 31 december. In het NRM-Basisbestand wordt dus het aantal banen van werknemers op 31 december 1997 opgenomen. Voor de gemeenten die op 1 januari zijn ontstaan of uitgebreid als gevolg van de gemeentelijke herindeling zijn geen gegevens aanwezig.

Het gaat om de volgende 13 gemeenten:

- Aa en Hunze;
- Borger-Odoorn;
- Boxmeer;
- Coevorden;
- De Wolden;
- Emmen;
- Hoogeveen;
- Meppel;
- Middenveld;
- Noordenveld;
- Weert;
- Westerveld;
- Zuidlaren.

Voor deze gemeenten zijn de gegevens van 31 december 1998 als uitgangspunt genomen. De aantallen zijn gecorrigeerd met de mutaties in het aantal arbeidsplaatsen die tussen 31 december 1997 en 1998 hebben plaatsgevonden. Deze gegevens zijn van internet (Statline) gehaald.

Arbeidsplaatsen landbouw en visserij

De arbeidsplaatsen in de sector landbouw en visserij in het LISA-bestand zijn onvoldoende betrouwbaar. De banen van werknemers in de categorie landbouw en visserij in het SBG bleken ondervertegenwoordigd. In plaats hiervan zijn de gegevens van de Landbouwtelling van het CBS gebruikt voor het berekenen van het aantal arbeidsplaatsen in de landbouw en visserij. De Landbouwtelling van het CBS betreft het aantal arbeidskrachten in de land- en tuinbouw, waarbij alle personen van 16 jaar en ouder die land- of tuinbouwwerkzaamheden hebben verricht, ongeacht of zij daarvoor werden betaald of niet, zijn meegeteld.

Omdat de gegevens uit het LISA-bestand onvoldoende betrouwbaar zijn, is geen informatie beschikbaar op postcodeniveau. Om het aantal arbeidsplaatsen landbouw op postcodeniveau te berekenen heeft een aantal bewerkingen plaatsgevonden, waarbij de stedelijkheid per postcodegebied en de verhouding tussen het aantal arbeidsplaatsen industrie en inwoners als uitgangspunt heeft gediend.

Als het aantal arbeidsplaatsen industrie per inwoner per postcodegebied groter is dan 2, worden geen arbeidsplaatsen landbouw aan het postcodegebied toegekend. Verondersteld wordt dat het hier dan gaat om een bedrijventerrein of industriegebied. In dit geval zijn namelijk twee keer zoveel arbeidsplaatsen industrie als inwoners in het postcodegebied aanwezig en kan met voldoende betrouwbaarheid geconcludeerd worden dat het om een bedrijventerrein of industriegebied gaat.

Voor de overige postcodegebieden wordt gekeken naar de stedelijkheid per postcodegebied. Indien de stedelijkheid 4 of 5 is (weinig en niet-stedelijk) wordt het aantal arbeidsplaatsen landbouw per gemeente naar rato verdeeld, waarbij aan de postcodegebieden met stedelijkheid 5 twee derde van het aantal arbeidsplaatsen wordt toegekend en aan de postcodegebieden met stedelijkheid 4 één derde. Indien alleen weinig of niet stedelijke postcodegebieden (stedelijkheid = 4 of 5) voorkomen, worden alle arbeidsplaatsen landbouw over de postcodegebieden verdeeld.

7.4 Resultaten

Het aantal voltijds en deeltijdarbeidsplaatsen per sector in het NRM-Basisbestand is in de tabellen 7.3 en 7.4 per provincie weergegeven.

Tabel 7.3
Aantal arbeidsplaatsen (voltijd) per sector per provincie

provincie	landbouw voltijd	industrie voltijd	detail voltijd	overig voltijd	totaal voltijd
Groningen	8.471	48.254	11.311	107.172	175.208
Friesland	13.979	49.382	11.754	96.028	171.143
Drenthe	11.017	43.004	9.704	76.160	139.884
Overijssel	23.899	115.685	24.795	177.483	341.862
Flevoland	6.098	14.766	4.803	41.323	66.990
Gelderland	37.231	174.243	42.108	359.500	613.082
Utrecht	8.743	86.006	27.617	329.915	452.281
Noord-Holland	23.832	181.162	67.950	697.572	970.516
Zuid-Holland	42.502	250.477	84.600	843.380	1.220.959
Zeeland	7.934	32.215	9.262	56.660	106.071
Noord-Brabant	41.366	268.787	55.509	430.280	795.942
Limburg	19.865	124.177	25.901	208.880	378.823
totaal	244.937	1.388.160	375.314	3.424.353	5.432.764

Tabel 7.4 Aantal arbeidsplaatsen (deeltijd) per
sector per provincie

provincie	industrie deeltijd	detail deeltijd	overig deeltijd	totaal deeltijd
Groningen	1.868	5.550	25.129	32.546
Friesland	2.389	6.753	27.411	36.553
Drenthe	1.363	4.156	15.334	20.853
Overijssel	4.499	11.059	46.706	62.265
Flevoland	1.080	3.173	11.585	15.838
Gelderland	6.611	20.409	82.754	109.774
Utrecht	3.288	13.962	44.650	61.900
Noord-Holland	7.971	26.500	102.462	136.934
Zuid-Holland	5.790	30.204	80.494	116.487
Zeeland	1.829	3.840	15.895	21.563
Noord-Brabant	10.150	27.632	103.100	140.882
Limburg	3.008	10.255	32.341	45.604
totaal	49.845	163.492	587.861	801.198

---

8 Leerlingplaatsen

8.1 Beschrijving

De variabelen betreffende het aantal leerlingen en studenten bevatten alle leerlingen en studenten die in oktober/november 1997 deelnamen aan voltijdonderwijs. Het betreft de variabelen:

- leerlingen basisonderwijs;
- leerlingen speciaal onderwijs;
- leerlingen voortgezet onderwijs (voorbereidend beroepsonderwijs, mavo, havo en vwo);
- leerlingen middelbaar beroepsonderwijs;
- studenten hoger beroepsonderwijs en wetenschappelijk onderwijs.

Voor de variabele 'leerlingplaatsen' wordt de volgende definitie gehanteerd.

Leerlingplaatsen

Het aantal leerlingen dat volledig dagonderwijs volgt. De leerlingplaatsen hebben betrekking op de plaats waar de betreffende onderwijsinstelling is gevestigd. Tot het voltijdonderwijs zijn die schoolsoorten gerekend waarvan de leerlingen ten minste 16 klokuren of 19 lessen per week ontvangen gedurende ten minste 7 maanden. Tot onderwijs op het eerste niveau worden gerekend het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs; tot onderwijs op het tweede niveau het middelbaar algemeen voortgezet onderwijs (mavo), het hoger algemeen voortgezet onderwijs (havo), het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo), de middenschool, het voorbereidend beroepsonderwijs (vbo) en het middelbaar beroepsonderwijs (mbo).

8.2 Bronbestanden

Voor het bepalen van het aantal leerlingplaatsen per postcodegebied is gebruik gemaakt van de volgende bronbestanden:

- leerlingen basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, 1997/1998 (CFI, ministerie van Onderwijs⁴);
- studenten hbo/wo 1998. Dit zijn aantallen op basis van opgave bij onderwijsinstellingen en studiefinanciering (Informatie Beheer Groep, Groningen);
- LISA Arbeidsplaatsenbestand 1998, met grootteklassen van arbeidsplaatsen in de categorie 'Voorbereidend en middelbaar beroepsonderwijs' (SBI'93 = 8022).

8.3 Uitgevoerde bewerkingen

Aantal leerlingen basisonderwijs

In het CFI-bestand staat het aantal leerlingen in het basisonderwijs per postcodegebied weergegeven. Op gemeenteniveau zijn gegevens van het CBS beschikbaar (SBG-bestand). Per gemeente is het aantal leerlingplaatsen in het

---

Noten

- 4) CFI (Centrale Financiën Instellingen) is een agentschap van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

basisonderwijs volgens het CFI bepaald door de postcodegebieden te aggregeren naar gemeenteniveau. Om consistentie te verkrijgen met de CBS-totalen is per gemeente een correctiefactor bepaald tussen het aantal leerlingplaatsen per gemeente volgens het SBG-bestand en het aantal leerlingplaatsen per gemeente volgens het CFI-bestand.

Aantal leerlingen speciaal en voortgezet onderwijs

Het aantal leerlingen in het speciaal en voortgezet onderwijs per postcodegebied is zonder verdere bewerking overgenomen uit het CFI-bestand. Hier heeft geen correctie plaatsgevonden om consistentie te verkrijgen met de CBS-totalen per gemeente, omdat de gegevens van het CBS niet betrouwbaar genoeg zijn en te veel afwijken van de gegevens uit het CFI-bestand.

Aantal leerlingen middelbaar beroepsonderwijs

In het CFI-bestand staat het aantal leerlingen in het middelbaar beroepsonderwijs per postcodegebied weergegeven. Wanneer een school over meerdere vestigingen beschikt, is het totaal aantal leerlingen slechts aan één postcodegebied toegekend. Dit is in de meeste gevallen het correspondentieadres. Voor een goede verdeling van het aantal leerlingen in het middelbaar beroepsonderwijs is gebruikgemaakt van het LISA-arbeidsplaatsenbestand 1998, waarin voor alle onderwijsinstellingen met SBI-code 8022 (voorbereidend en middelbaar beroepsonderwijs) per postcode en vestigingsadres een grootteklasse is aangegeven van het aantal leerkrachten. Met behulp van internet en de CD-foongids is van alle onderwijsinstellingen die staan weergegeven in het CFI-bestand een bestand gemaakt, waarin is opgenomen wat het aantal arbeidsplaatsen is per locatie waar onderwijs gevolgd wordt. Vervolgens is het aantal leerlingen over deze locaties verdeeld op basis van de verdeling van het aantal arbeidsplaatsen over de verschillende postcodegebieden.

Aantal studenten hoger beroepsonderwijs en wetenschappelijk onderwijs

Voor het aantal studenten hbo/wo is gebruikgemaakt van twee bronbestanden: een bestand dat gebaseerd is op de opgaven van de studiefinanciering (IBG-bestand) en een bestand met het aantal studenten per vestiging in 2001 volgens opgave van de onderwijsinstellingen. Dit laatste bestand is verkregen door telefonische informatie-inwinning bij de verschillende onderwijsinstellingen. Het aantal studenten volgens het IBG-bestand is op basis van de verdeling in 2001 over de verschillende vestigingen verdeeld. Daar waar geen informatie op vestigingsniveau beschikbaar was heeft geen verdeling plaatsgevonden.

8.4 Resultaten

Het aantal leerlingen per onderwijssoort in het NRM-Basisbestand is in tabel 8.1 per provincie weergegeven.

Tabel 8.1

Aantal leerlingplaatsen per onderwijssoort per provincie

provincie	bo	spec.	vo	mbo	hbo/wo	totaal
Groningen	48.888	4.799	31.761	23.690	39.432	148.570
Friesland	61.954	4.351	36.212	20.309	16.563	139.389
Drenthe	45.614	3.079	22.574	8.483	1.894	81.644
Overijssel	109.173	9.599	62.169	44.847	38.524	264.312
Flevoland	37.564	2.499	16.565	5.437	1.524	63.589
Gelderland	187.830	15.109	98.589	51.685	44.300	397.513
Utrecht	107.879	7.951	58.565	41.925	61.596	277.916
Noord-Holland	227.004	19.022	124.651	64.918	97.345	532.940
Zuid-Holland	328.922	23.419	178.038	108.078	105.802	744.259
Zeeland	35.670	2.708	18.973	10.563	3.304	71.218
Noord-Brabant	225.860	19.392	124.600	73.234	72.459	515.545
Limburg	103.838	9.400	56.677	26.797	27.163	223.875
totaal	1.520.196	121.328	829.374	479.966	509.906	3.460.770

---

9 Personenauto's

9.1 Beschrijving

De variabele personenauto's bevat het aantal personenauto's per postcodegebied in 1998 op basis van het Kentekenregister van de Rijksdienst voor het Wegverkeer. In het NRM-Basisbestand wordt daarbij onderscheid gemaakt in het totale wagenpark en de actieve voertuigen.

In het NRM-Basisbestand wordt de volgende definitie gehanteerd voor personenauto's.

Personenauto's

Het aantal personenauto's dat daadwerkelijk wordt gebruikt en beschikbaar is op de plaats vanwaar personen reizen/verplaatsingen starten.

9.2 Bronbestanden

Voor het bepalen van de waarden voor de variabele 'personenauto's' is gebruik gemaakt van de volgende bronbestanden:

- Statistisch Bestand Nederlandse Gemeenten (SBG) 2001/21 (CBS);
- RDC Parktellingen personenauto's 1998 (RAI Data Centrum).

9.3 Uitgevoerde bewerkingen

Het RDC-bestand beschikt over het aantal auto's per postcodegebied met als peildatum 1 januari 1998. Het RDC databestand maakt onderscheid naar de volgende soorten eigenaren (de aanduidingen tussen haakjes zijn de letters zoals die worden gehanteerd in het RDC-bestand):

- privé (P);
- bedrijf (B);
- autobedrijf (A);
- leasebedrijf (L);
- fleetowner met 5 of meer bedrijfswagen (F);
- fleetowner met 10 of meer personenauto's (T);
- gecombineerde fleetowner, F en T (G);
- verhuurbedrijf met meer dan 50 voertuigen in park (V);
- importeur (I);
- overheid (O);
- taxibedrijf (X).

Onderscheid 'actief wagenpark' en 'totaal wagenpark'

Het totaal aantal voertuigen met de typen eigenaar P, B, F, T, G, V, O en X worden gerekend tot het actieve wagenpark. Voertuigen met type eigenaar A en I worden beschouwd als 'niet actief'. Het 'actieve' en 'niet-actieve' wagenpark vormen samen het 'totale wagenpark'.

Leaseauto's

Omdat de leaseauto's (L) geregistreerd zijn op het adres van de leasebedrijven, maar zich daar niet bevinden, worden deze voertuigen verdeeld over de post-

codes van het actieve wagenpark. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen grote en kleine leasebedrijven. De kleine leasebedrijven (minder dan 20 lease-auto's) worden regionaal verdeeld, terwijl de grote leasebedrijven landelijk verdeeld worden.

Postbusnummers

De postbusnummers die in het RDC-bestand voorkomen, worden gekoppeld aan de centrumzone van de desbetreffende gemeente.

Niet-bestaande postcodegebieden

Een aantal postcodegebieden die in het RDC-bestand voorkomen zijn niet-bestaande gebieden of maken geen deel uit van de gebiedsindeling van het NRM-Basisbestand. Deze postcodegebieden worden aan bestaande postcodegebieden toegekend.

Soort eigenaar onbekend

Voor een aantal postcodegebieden is het soort eigenaar onbekend. Hierbij gaat het om slechts één of twee auto's per postcodegebied. Deze auto's worden toegekend aan de cate-gorie privé.

Postcodegebied en soort eigenaar onbekend

In het RDC-bestand komt een aantal records voor waarbij zowel het postcodegebied als het soort eigenaar onbekend is. Deze records zijn niet meegenomen in de berekeningen.

9.4 Resultaten

Het aantal personenauto's (het totale voertuigpark en het aantal actieve voertuigen) per provincie en het aantal actieve voertuigen per 1.000 personen respectievelijk huishoudens is weergegeven in tabel 9.1.

Tabel 9.1

Aantal auto's per provincie

provincie	actief wagenpark	voertuigen	actieve voertuigen per 1.000	
			inwoners	huishoudens
Groningen	187.396	202.143	336	717
Friesland	209.593	228.695	339	802
Drenthe	177.068	192.512	381	917
Overijssel	379.529	414.331	357	875
Flevoland	89.814	95.385	306	763
Gelderland	692.338	748.960	365	894
Utrecht	375.361	402.707	345	801
Noord-Holland	835.429	887.927	336	716
Zuid-Holland	1.127.486	1.198.293	336	747
Zeeland	139.696	149.729	378	861
Noord-Brabant	876.195	945.164	378	937
Limburg	441.415	465.842	388	928
totaal	5.531.321	5.931.689	353	818

Bijlagen

Bijlage 1: Wijziging gemeentennummers

Tabel B1.1

Gewijzigde gemeentennummers

postcode	NRM-Basisbestand 1996		NRM-Basisbestand 1998	
	nummer	gemeentenaam	nummer	gemeentenaam
1099	363	Amsterdam	437	Ouder-Amstel
1536	450	Uitgeest	365	Graft-De Rijp
1685	466	Wognum	459	Wervershoof
1686	466	Wognum	459	Wervershoof
1846	360	Akersloot	458	Schermer
2735	638	Zoeterwoude	1672	Rijnwoude
3625	311	Breukelen	330	Loosdrecht
4271	769	Dussen	870	Werkendam
4273	769	Dussen	870	Werkendam
4301	732	Zierikzee	1676	Schouwen-Duiveland
4302	732	Zierikzee	1676	Schouwen-Duiveland
4305	662	Duiveland	1676	Schouwen-Duiveland
4306	662	Duiveland	1676	Schouwen-Duiveland
4307	662	Duiveland	1676	Schouwen-Duiveland
4308	662	Duiveland	1676	Schouwen-Duiveland
4311	657	Bruinisse	1676	Schouwen-Duiveland
4315	656	Brouwershaven	1676	Schouwen-Duiveland
4316	656	Brouwershaven	1676	Schouwen-Duiveland
4317	656	Brouwershaven	1676	Schouwen-Duiveland
4318	656	Brouwershaven	1676	Schouwen-Duiveland
4321	688	Middenschouwen	1676	Schouwen-Duiveland
4322	688	Middenschouwen	1676	Schouwen-Duiveland
4323	688	Middenschouwen	1676	Schouwen-Duiveland
4325	725	Westerschouwen	1676	Schouwen-Duiveland
4326	725	Westerschouwen	1676	Schouwen-Duiveland
4327	725	Westerschouwen	1676	Schouwen-Duiveland
4328	725	Westerschouwen	1676	Schouwen-Duiveland
4341	649	Arnemuiden	687	Middelburg
4356	660	Domburg	717	Veere
4357	660	Domburg	717	Veere
4361	726	Westkapelle	717	Veere
4363	686	Mariekerke	717	Veere
4364	686	Mariekerke	717	Veere
4365	686	Mariekerke	717	Veere
4371	720	Valkenisse	717	Veere
4373	720	Valkenisse	717	Veere
4374	720	Valkenisse	717	Veere
4635	803	Huijbergen	873	Woensdrecht
4641	829	Ossendrecht	873	Woensdrecht
4645	833	Putte	873	Woensdrecht
4661	789	Halsteren	748	Bergen op Zoom
4664	789	Halsteren	748	Bergen op Zoom
4671	764	Dinteloord en Prinsenland	851	Steenbergen
4681	818	Nieuw-Vossemeer	851	Steenbergen
4701	838	Roosendaal en Nispen	1674	Roosendaal
4702	838	Roosendaal en Nispen	1674	Roosendaal
4703	838	Roosendaal en Nispen	1674	Roosendaal
4704	838	Roosendaal en Nispen	1674	Roosendaal
4705	838	Roosendaal en Nispen	1674	Roosendaal
4706	838	Roosendaal en Nispen	1674	Roosendaal
4707	838	Roosendaal en Nispen	1674	Roosendaal
4708	838	Roosendaal en Nispen	1674	Roosendaal
4709	838	Roosendaal en Nispen	1674	Roosendaal
4722	879	Zundert	840	Rucphen
4724	875	Wouw	1674	Roosendaal
4725	875	Wouw	1674	Roosendaal
4726	875	Wouw	1674	Roosendaal
4727	875	Wouw	1674	Roosendaal
4731	830	Oudenbosch	1655	Halderberge
4741	799	Hoeven	1655	Halderberge
4744	799	Hoeven	1655	Halderberge
4751	831	Oud en Nieuw Gastel	1655	Halderberge
4754	831	Oud en Nieuw Gastel	1655	Halderberge

	NRM-Basisbestand 1996		NRM-Basisbestand 1998	
postcode	nummer	gemeentenaam	nummer	gemeentenaam
4758	850	Standaardbuiten	878	Zevenbergen
4772	853	Terheijden	878	Zevenbergen
4781	802	Hooge en Lage Zwaluwe	1665	Made
4782	804	Klundert	878	Zevenbergen
4791	804	Klundert	878	Zevenbergen
4793	778	Fijnaart en Heijningen	878	Zevenbergen
4794	778	Fijnaart en Heijningen	878	Zevenbergen
4796	872	Willemstad	878	Zevenbergen
4797	872	Willemstad	878	Zevenbergen
4841	832	Prinsenbeek	758	Breda
4844	853	Terheijden	1665	Made
4845	853	Terheijden	1665	Made
4847	854	Teteringen	758	Breda
4851	817	Nieuw-Ginneken	758	Breda
4854	817	Nieuw-Ginneken	758	Breda
4855	817	Nieuw-Ginneken	1723	Alphen-Chaam
4856	817	Nieuw-Ginneken	1723	Alphen-Chaam
4861	760	Chaam	1723	Alphen-Chaam
4891	841	Rijsbergen	879	Zundert
4921	812	Made en Drimmelen	1665	Made
4924	812	Made en Drimmelen	1665	Made
4926	802	Hooge en Lage Zwaluwe	1665	Made
4927	802	Hooge en Lage Zwaluwe	1665	Made
4941	834	Raamsdonk	779	Geertruidenberg
4942	834	Raamsdonk	779	Geertruidenberg
4944	834	Raamsdonk	779	Geertruidenberg
5056	751	Berkel-Enschot	855	Tilburg
5059	763	Diessen	824	Oisterwijk
5066	816	Moergestel	824	Oisterwijk
5071	857	Udenhout	855	Tilburg
5074	857	Udenhout	788	Haaren
5087	763	Diessen	798	Hilvarenbeek
5089	763	Diessen	798	Hilvarenbeek
5091	825	Oost-, West- en Middelbeers	823	Oirschot
5094	801	Hooge en Lage Mierde	1667	Reusel- De Mierden
5095	801	Hooge en Lage Mierde	1667	Reusel- De Mierden
5096	801	Hooge en Lage Mierde	1667	Reusel- De Mierden
5109	787	's Gravenmoer	766	Dongen
5125	784	Gilze en Rijen	855	Tilburg
5131	741	Alphen en Riel	1723	Alphen-Chaam
5133	741	Alphen en Riel	785	Goirle
5151	767	Drunen	797	Heusden
5152	767	Drunen	797	Heusden
5154	767	Drunen	797	Heusden
5161	849	Sprang-Capelle	867	Waalwijk
5165	869	Waspik	867	Waalwijk
5251	864	Vlijmen	797	Heusden
5252	864	Vlijmen	797	Heusden
5253	864	Vlijmen	797	Heusden
5254	864	Vlijmen	797	Heusden
5291	757	Boxtel	845	Sint-Michielsgestel
5292	844	Schijndel	845	Sint-Michielsgestel
5294	846	Sint-Oedenrode	845	Sint-Michielsgestel
5383	1721	Bernheze	1671	Maasdonk
5392	796	's-Hertogenbosch	1671	Maasdonk
5421	782	Gemert	1652	Gemert-Bakel
5422	782	Gemert	1652	Gemert-Bakel
5423	782	Gemert	1652	Gemert-Bakel
5424	782	Gemert	1652	Gemert-Bakel
5425	782	Gemert	1652	Gemert-Bakel
5438	1684	Cuijk	786	Grave
5447	1702	Sint Anthonis	756	Boxmeer/Vierlingsbeek
5511	862	Vessem C.A.	770	Eersel
5512	862	Vessem C.A.	770	Eersel
5513	862	Vessem C.A.	770	Eersel
5527	800	Hoogeloon C.A.	1728	Bladel
5528	800	Hoogeloon C.A.	1728	Bladel
5529	800	Hoogeloon C.A.	1728	Bladel
5531	754	Bladel en Netersel	1728	Bladel
5534	754	Bladel en Netersel	1728	Bladel
5541	836	Reusel	1667	Reusel- De Mierden

NRM-Basisbestand 1996			NRM-Basisbestand 1998	
postcode	nummer	gemeentenaam	nummer	gemeentenaam
5561	837	Riethoven	749	Bergeyk
5563	871	Westerhoven	749	Bergeyk
5575	810	Luyksgestel	749	Bergeyk
5591	793	Heeze	1658	Heeze-Leende
5595	805	Leende	1658	Heeze-Leende
5735	739	Aarle-Rixtel	1659	Laarbeek
5737	807	Lieshout	1659	Laarbeek
5738	807	Lieshout	1659	Laarbeek
5741	746	Beek en Donk	1659	Laarbeek
5761	745	Bakel en Milheeze	1652	Gemert-Bakel
5763	745	Bakel en Milheeze	1652	Gemert-Bakel
5764	745	Bakel en Milheeze	1652	Gemert-Bakel
5821	863	Vierlingsbeek	756	Boxmeer/Vierlingsbeek
5823	863	Vierlingsbeek	756	Boxmeer/Vierlingsbeek
5824	863	Vierlingsbeek	756	Boxmeer/Vierlingsbeek
5825	863	Vierlingsbeek	756	Boxmeer/Vierlingsbeek
5826	863	Vierlingsbeek	756	Boxmeer/Vierlingsbeek
5827	863	Vierlingsbeek	756	Boxmeer/Vierlingsbeek
6026	811	Maarheeze	759	Budel
6027	811	Maarheeze	759	Budel
6028	811	Maarheeze	759	Budel
6029	811	Maarheeze	1658	Heeze-Leende
6039	973	Stramproy	988	Weert/Stramproy
6092	920	Heythuysen	946	Nederweert
6112	933	Maasbracht	902	Echt
6353	965	Simpelveld	990	Wittern
6663	231	Elst	268	Nijmegen
6684	206	Bemmel	268	Nijmegen
7705	137	Zuidwolde	1690	De Wolden
7751	110	Dalen	109	Coevorden
7753	110	Dalen	109	Coevorden
7754	110	Dalen	109	Coevorden
7755	110	Dalen	109	Coevorden
7756	110	Dalen	109	Coevorden
7761	129	Schoonebeek	114	Emmen
7764	129	Schoonebeek	114	Emmen
7765	129	Schoonebeek	114	Emmen
7766	129	Schoonebeek	114	Emmen
7841	130	Sleen	109	Coevorden
7842	130	Sleen	109	Coevorden
7843	130	Sleen	109	Coevorden
7844	130	Sleen	114	Emmen
7845	130	Sleen	109	Coevorden
7846	130	Sleen	109	Coevorden
7847	130	Sleen	109	Coevorden
7848	130	Sleen	109	Coevorden
7849	130	Sleen	109	Coevorden
7851	138	Zweeloo	109	Coevorden
7852	138	Zweeloo	109	Coevorden
7853	138	Zweeloo	109	Coevorden
7854	138	Zweeloo	109	Coevorden
7855	138	Zweeloo	109	Coevorden
7856	138	Zweeloo	109	Coevorden
7858	108	Borger	1681	Borger-Odoorn
7859	122	Odoorn	1681	Borger-Odoorn
7861	123	Oosterhesselen	109	Coevorden
7863	123	Oosterhesselen	109	Coevorden
7864	123	Oosterhesselen	109	Coevorden
7871	122	Odoorn	1681	Borger-Odoorn
7872	122	Odoorn	1681	Borger-Odoorn
7873	122	Odoorn	1681	Borger-Odoorn
7874	122	Odoorn	1681	Borger-Odoorn
7875	122	Odoorn	1681	Borger-Odoorn
7876	122	Odoorn	1681	Borger-Odoorn
7877	122	Odoorn	1681	Borger-Odoorn
7912	134	Westerbork	1697	Middenveld
7917	123	Oosterhesselen	109	Coevorden
7918	123	Oosterhesselen	118	Hoogeveen
7921	137	Zuidwolde	1690	De Wolden
7924	137	Zuidwolde	1690	De Wolden
7925	137	Zuidwolde	1690	De Wolden

	NRM-Basisbestand 1996		NRM-Basisbestand 1998	
postcode	nummer	gemeentenaam	nummer	gemeentenaam
7926	137	Zuidwolde	1690	De Wolden
7927	137	Zuidwolde	1690	De Wolden
7928	110	Dalen	118	Hoogeveen
7929	109	Coevorden	118	Hoogeveen
7931	127	Ruinen	118	Hoogeveen
7932	127	Ruinen	1690	De Wolden
7933	127	Ruinen	118	Hoogeveen
7934	127	Ruinen	118	Hoogeveen
7936	107	Beilen	118	Hoogeveen
7938	134	Westerbork	1697	Middenveld
7948	121	Nijeveen	119	Meppel
7957	135	De Wijk	1690	De Wolden
7958	135	De Wijk	1690	De Wolden
7961	128	Ruinerwold	1690	De Wolden
7963	127	Ruinen	1690	De Wolden
7964	127	Ruinen	1690	De Wolden
7971	117	Havelte	1701	Westerveld
7973	117	Havelte	1701	Westerveld
7974	117	Havelte	1701	Westerveld
7975	117	Havelte	1701	Westerveld
7981	111	Diever	1701	Westerveld
7983	111	Diever	1701	Westerveld
7984	111	Diever	1701	Westerveld
7985	111	Diever	1701	Westerveld
7986	111	Diever	1701	Westerveld
7991	112	Dwingeloo	1701	Westerveld
8151	175	Ommen	148	Dalfsen
8153	177	Raalte	148	Dalfsen
8154	162	Heino	148	Dalfsen
8351	117	Havelte	1701	Westerveld
8381	132	Vledder	1701	Westerveld
8382	132	Vledder	1701	Westerveld
8383	132	Vledder	1701	Westerveld
8384	132	Vledder	1701	Westerveld
8385	132	Vledder	1701	Westerveld
8386	132	Vledder	1701	Westerveld
8387	132	Vledder	1701	Westerveld
8437	111	Diever	1701	Westerveld
8438	111	Diever	1701	Westerveld
8439	111	Diever	1701	Westerveld
8469	51	Skarsterlan	74	Heerenveen
9301	125	Roden	1699	Noordenveld
9302	125	Roden	1699	Noordenveld
9304	125	Roden	1699	Noordenveld
9305	125	Roden	1699	Noordenveld
9306	125	Roden	1699	Noordenveld
9307	125	Roden	1699	Noordenveld
9311	125	Roden	1699	Noordenveld
9312	125	Roden	1699	Noordenveld
9313	125	Roden	1699	Noordenveld
9314	125	Roden	1699	Noordenveld
9315	125	Roden	1699	Noordenveld
9321	124	Peize	1699	Noordenveld
9331	120	Norg	1699	Noordenveld
9333	120	Norg	1699	Noordenveld
9334	120	Norg	1699	Noordenveld
9335	120	Norg	1699	Noordenveld
9336	120	Norg	1699	Noordenveld
9337	120	Norg	1699	Noordenveld
9341	120	Norg	1699	Noordenveld
9342	120	Norg	1699	Noordenveld
9343	120	Norg	1699	Noordenveld
9361	22	Leek	25	Marum
9411	107	Beilen	1697	Middenveld
9412	107	Beilen	1697	Middenveld
9414	107	Beilen	1697	Middenveld
9415	107	Beilen	1697	Middenveld
9416	107	Beilen	1697	Middenveld
9417	107	Beilen	1697	Middenveld
9418	107	Beilen	1697	Middenveld
9419	107	Beilen	1697	Middenveld

NRM-Basisbestand 1996			NRM-Basisbestand 1998	
postcode	nummer	gemeentenaam	nummer	gemeentenaam
9421	131	Smilde	1697	Middenveld
9422	131	Smilde	1697	Middenveld
9423	131	Smilde	1697	Middenveld
9431	134	Westerbork	1697	Middenveld
9432	134	Westerbork	1697	Middenveld
9433	134	Westerbork	1697	Middenveld
9434	134	Westerbork	1697	Middenveld
9435	134	Westerbork	1697	Middenveld
9436	134	Westerbork	1697	Middenveld
9437	134	Westerbork	1697	Middenveld
9438	134	Westerbork	1697	Middenveld
9439	134	Westerbork	1697	Middenveld
9441	134	Westerbork	1697	Middenveld
9442	134	Westerbork	1697	Middenveld
9443	126	Rolde	1680	Aa en Hunze
9444	126	Rolde	1680	Aa en Hunze
9445	126	Rolde	1680	Aa en Hunze
9446	126	Rolde	1680	Aa en Hunze
9447	126	Rolde	1680	Aa en Hunze
9448	126	Rolde	1680	Aa en Hunze
9449	126	Rolde	1680	Aa en Hunze
9451	126	Rolde	1680	Aa en Hunze
9452	126	Rolde	1680	Aa en Hunze
9453	126	Rolde	1680	Aa en Hunze
9454	126	Rolde	1680	Aa en Hunze
9455	126	Rolde	1680	Aa en Hunze
9456	126	Rolde	1680	Aa en Hunze
9457	126	Rolde	1680	Aa en Hunze
9458	126	Rolde	1680	Aa en Hunze
9459	126	Rolde	1680	Aa en Hunze
9461	116	Gieten	1680	Aa en Hunze
9462	115	Gasselte	1680	Aa en Hunze
9463	105	Anloo	1680	Aa en Hunze
9464	105	Anloo	1680	Aa en Hunze
9465	105	Anloo	1680	Aa en Hunze
9466	105	Anloo	1680	Aa en Hunze
9467	105	Anloo	1680	Aa en Hunze
9468	105	Anloo	1680	Aa en Hunze
9469	105	Anloo	1680	Aa en Hunze
9481	133	Vries	136	Zuidlaren
9482	133	Vries	136	Zuidlaren
9483	133	Vries	136	Zuidlaren
9484	133	Vries	136	Zuidlaren
9485	133	Vries	136	Zuidlaren
9486	133	Vries	106	Assen
9487	133	Vries	106	Assen
9488	133	Vries	106	Assen
9489	133	Vries	106	Assen
9491	133	Vries	136	Zuidlaren
9492	133	Vries	106	Assen
9493	133	Vries	136	Zuidlaren
9494	133	Vries	136	Zuidlaren
9495	133	Vries	136	Zuidlaren
9496	133	Vries	136	Zuidlaren
9497	133	Vries	136	Zuidlaren
9511	116	Gieten	1680	Aa en Hunze
9512	116	Gieten	1680	Aa en Hunze
9514	115	Gasselte	1680	Aa en Hunze
9515	115	Gasselte	1680	Aa en Hunze
9521	108	Borger	1681	Borger-Odoorn
9523	108	Borger	1681	Borger-Odoorn
9524	108	Borger	1681	Borger-Odoorn
9525	108	Borger	1681	Borger-Odoorn
9526	108	Borger	1681	Borger-Odoorn
9527	108	Borger	1681	Borger-Odoorn
9528	108	Borger	1681	Borger-Odoorn
9531	108	Borger	1681	Borger-Odoorn
9533	108	Borger	1681	Borger-Odoorn
9534	108	Borger	1681	Borger-Odoorn
9535	108	Borger	1681	Borger-Odoorn
9536	108	Borger	1681	Borger-Odoorn

	NRM-Basisbestand 1996		NRM-Basisbestand 1998	
postcode	nummer	gemeentenaam	nummer	gemeentenaam
9537	108	Borger	1681	Borger-Odoorn
9564	122	Odoorn	1681	Borger-Odoorn
9571	122	Odoorn	1681	Borger-Odoorn
9573	122	Odoorn	1681	Borger-Odoorn
9574	122	Odoorn	1681	Borger-Odoorn
9654	105	Anloo	1680	Aa en Hunze
9655	105	Anloo	1680	Aa en Hunze
9656	105	Anloo	1680	Aa en Hunze
9657	105	Anloo	1680	Aa en Hunze
9658	105	Anloo	1680	Aa en Hunze
9659	105	Anloo	1680	Aa en Hunze
9749	125	Roden	1699	Noordenveld
9761	113	Eelde	136	Zuidlaren
9765	113	Eelde	136	Zuidlaren
9766	113	Eelde	136	Zuidlaren
9812	56	Zuidhorn	22	Leek

Bijlage 2: Economisch Geografische Gebieden

- 001 = Groninger Hoogeland en noordelijk Westerkwartier
- 002 = Appingedam, Delfzijl
- 003 = Groninger Oldambt
- 004 = Groninger Veenkolonien
- 005 = Groninger zuidelijk Westerkwartier
- 006 = Groninger centrale Weidestreek
- 007 = Stad Groningen
- 008 = Randgebied stad Groningen
- 009 = Fries zandgebied
- 010 = Fries weidegebied
- 011 = Leeuwarden
- 012 = Friese bouwstreek
- 013 = Friese Waddeneilanden
- 014 = Noorderdrents randgebied
- 015 = Emmen, Schoonebeek
- 016 = Overige gemeenten Drentse Veenkolonien
- 017 = Drentse zandgronden
- 018 = Zuiddrents randgebied
- 019 = Noordwest-Overijssel
- 020 = IJssel-, Vechtdelta
- 021 = Noordoost-Overijssel
- 022 = Zuidwest-Overijssel
- 023 = Enschede
- 024 = Overige gemeenten in Twente
- 025 = Urk
- 026 = De Lijmers
- 027 = Oude-IJsselgebied (westelijk deel)
- 028 = Overige gemeenten westelijke Achterhoek
- 029 = Oude-IJsselgebied (oostelijk deel)
- 030 = Overige gemeenten oostelijke Achterhoek
- 031 = Gelderse Vallei
- 032 = IJsselmeerkust
- 033 = Apeldoorn
- 034 = Overige gemeenten oostelijke Veluwezoom
- 035 = Arnhem
- 036 = Overige gemeenten zuidelijke Veluwezoom
- 037 = Oostelijke Betuwe
- 038 = Westelijke Betuwe
- 039 = Nijmegen
- 040 = Gebied om Nijmegen
- 041 = Land van Maas en Waal
- 042 = Bommelerwaard
- 043 = Utrechtse Vallei en Eemgebied
- 044 = Utrechtse Heuvelrug
- 045 = Utrechts Kromme Rijngebied
- 046 = Nieuwegein, IJsselstein
- 047 = Stad Utrecht
- 048 = Vechtstreek en Plassengebied in Utrecht
- 049 = Utrechts weidegebied
- 050 = Texel
- 051 = Wieringen, Wieringermeer
- 052 = Overige gemeenten Kop van Noord-Holland
- 053 = Westelijk West-Friesland
- 054 = Midden- en Oostelijk West-Friesland
- 055 = Noord-Kennemerland
- 056 = Noordhollands Middengewest
- 057 = Waterland
- 058 = Zaanstreek
- 059 = IJmond
- 060 = Haarlem
- 061 = Overige gemeenten Zuid-Kennemerland
- 062 = Noordhollandse Meerlanden
- 063 = Amsterdam
- 064 = Zuidelijk randgebied Amsterdam
- 065 = Vechtstreek in Noord-Holland
- 066 = Hilversum
- 067 = Overige gemeenten in het Gooi

---

068 = Zuidhollandse Bollenstreek
069 = Katwijk, Rijnsburg, Valkenburg
070 = Leiden
071 = Randgebied Leiden
072 = Noordelijke veenstreek in Zuid-Holland
073 = Rijnstreek Zuid-Holland
074 = Gouda en omstreken
075 = Krimpenerwaard
076 = Industriegebied Alblasserwaard
077 = Overige gemeenten Alblasserwaard
078 = Vijfheerenlanden
079 = 's-Gravenhage
080 = Randgebied 's-Gravenhage
081 = Westland
082 = Delft
083 = Midden Zuid-Holland
084 = Rotterdam
085 = Industriegebied ten noorden van de Nieuwe Waterweg
086 = Westelijk IJsselmonde
087 = Oostelijk IJsselmonde
088 = Oostelijk randgebied Rotterdam
089 = Eiland van Dordrecht
090 = Hoeksche Waard
091 = Voorne-Putten en Rozenburg
092 = Goeree en Overflakkee
093 = Schouwen-Duiveland
094 = Sint Philipsland en Tholen
095 = Kanaalzone Walcheren
096 = Overige gemeenten Walcheren
097 = Noord- en Zuid-Beveland
098 = West-Zeeuwsch-Vlaanderen
099 = Kanaalzone oost-Zeeuwsch-Vlaanderen
100 = Overige gemeenten oost-Zeeuwsch-Vlaanderen
101 = Zeekleigebied in Noord-Brabant
102 = Bergen op Zoom, Roosendaal en omgeving
103 = Breda
104 = Gebied om Breda
105 = Land van Altena
106 = Langstraat
107 = Tilburg
108 = Gebied om Tilburg
109 = 's-Hertogenbosch en Vught
110 = Gebied om s-'Hertogenbosch en Vught
111 = Maaskant
112 = Midden-Meijerij
113 = Eindhoven
114 = Randgebied Eindhoven
115 = Industriegebied Helmond
116 = Kempenland
117 = Valkenswaard en oostelijke randgemeenten
118 = Brabantse Peel
119 = Land van Cuijk
120 = Noord-Limburg
121 = Industriegebied Venlo-Beesel
122 = Overig Midden-Limburg ten oosten van de Maas
123 = Midden-Limburg ten westen van de Maas
124 = Westelijke Mijnstreek
125 = Oostelijke Mijnstreek
126 = Maastricht
127 = Overige gemeenten Zuid-Limburg
128 = Noordoostpolder
129 = Zuidelijke IJsselmeerpolders

Bijlage 3: Gebieden Wet Gemeenschappelijke Regeling

- 01 = Oost-Groningen
- 02 = Noord-Groningen en Eemsmond
- 03 = Centraal en westelijk Groningen
- 04 = Friesland-noord
- 05 = Zuidwest-Friesland
- 06 = Friesland-oost
- 07 = Noord- en midden-Drenthe
- 08 = Zuidoost-Drenthe
- 09 = Zuidwest-Drenthe
- 10 = IJssel-Vecht
- 11 = Stedendriehoek
- 12 = Twente
- 13 = Oost-Gelderland
- 14 = Arnhem/Nijmegen
- 15 = Rivierenland
- 16 = West-Veluwe/Valleigeb/Eemland
- 17 = Noordwest-Veluwe
- 18 = Flevoland
- 19 = Utrecht
- 20 = Gooi en Vechtstreek
- 21 = ROA (Regionaal Overleg Amsterdam)
- 22 = Westfriesland
- 23 = Kop van Noord-Holland
- 24 = Noord-Kennemerland
- 25 = Kennemerland
- 26 = Zuid-Holland-Noord
- 27 = Zuid-Holland-Oost
- 28 = Haaglanden
- 29 = OOR (Overlegorgaan Rijnmondgemeenten)
- 30 = Zuid-Holland-Zuid
- 31 = Noord- en Zuid-Beveland
- 32 = Walcheren
- 33 = Zeeuwsch-Vlaanderen
- 34 = West-Brabant
- 35 = Midden-Brabant
- 36 = Noordoost-Brabant
- 37 = Zuidoost-Brabant
- 38 = Noord-Limburg
- 39 = Midden-Limburg
- 40 = Westelijke Mijnstreek
- 41 = Oostelijk Zuid-Limburg
- 42 = Heuvelland

